

CUMHURİYETİN ÖNCÜ KADINLARI

BEDİA MUVAHHİT

MADDEM ATATÜRK EMRETMİŞ, OYNAYACAĞIM

Mutlu ve kendi halinde bir hayat süren Bedia'nın hayatı, dönemin en önemli yönetmenlerinden Muhsin Ertuğrul'un teklifi ile değişti.

Muhsin Ertuğrul, Bedia Muvahhit ve eşinin yakın arkadaşıydı. Muhsin Bey, 1923 yılında Halide Edip Adivar'ın "Ateşten Gömlek" romanını filme çekecekti. O yıllarda Türk kadınları daha sinema ya da tiyatrodaki oynamıyordu. Halide Edip Adivar Muhsin Bey'e, "Bu rolü ancak bir Türk kadını oynayabilir" deyince, aklına Bedia geldi.

Ayşe karakteri ile Bedia, Türk sinemasında Neyyire Neyir ile birlikte oynayan ilk Türk kadın oyuncularından biri oldu ve gönüllerde taht kurdu.

Bedia'nın hayatındaki güzel sürprizler daha bitmemişti. 1923 yılında Dârülbedayi (Şehir Tiyatroları) sanatçıları İzmir turnesine çıktılar. Bedia da kocası Refet Bey ile birlikte gitti. O günlerde Atatürk de İzmir'deydi. Sanatçılar, Atatürk'ü ziyaret ederek oyuna davet ettiler. Atatürk, sanatçıları kabul ettiğinde oyunda kimlerin olduğunu sordu. Kadın oyuncuların hiçbirinin Türk olmadığını öğrenen Atatürk bunun üzerine; "Türk kadınları sahneye çıkmadıkça Türk sahnesinde beklenen gelişme olmayacaktır," dedi.

Refet Bey'e dönerek, Bedia Hanım'ı "Ateşten Gömlek" filminde izlediğini ve çok başarılı bulunduğunu söyledi. Onu sahnede görmek istediğini belirtti. Bunun üzerine Bedia, yine hiç aklında yokken "Madem Atatürk emretmiş, oynayacağım" dedi. "Ceza Kanunu" adlı oyundaki Sacide rolü ona verildi.

Bedia, bir günde hem ezber hem de sahne provası yaptı. 31 Temmuz 1923 Salı akşamı, o zamanlardaki adıyla Palas Sineması'nda ilk kez sahneye çıktı. Oyundan sonra Atatürk, Bedia'yı tebrik etti ve tiyatro oyunculuğunu devam ettirmesini söyledi.

Böylece hem Bedia'nın hem tiyatro yaşamı başladı hem Cumhuriyet döneminde ilk kez Türk kadını sahneye çıkmış oldu.

Bedia, tiyatronun içine doğmuş ya da tiyatrocunun olmak isteyen çocuklardan biri olmamıştı. Ama Atatürk'ün teşvikiyle sonunda Türk tiyatrosunun biriciği olarak tarihe geçti.

Bedia, o tarihten itibaren Şehir Tiyatroları'nda 200'ün üzerinde oyunda rol aldı. Ayrıca pek çok tiyatro eserini de Türkçeye çevirdi. 1975 yılında Şehir Tiyatroları'ndan emekli oldu.

1987 yılında "Devlet Sanatçısı" unvanını alan Bedia, 20 Ocak 1994 tarihinde 97 yaşında hayata veda etti... O'nun açtığı yolda Türk kadını sahneden bir daha hiç inmedi...

(Gazeteci yazar Özlem Özdemir'in çocuklar ve gençler için yazdığı "İlham Veren Cumhuriyet Kahramanları /Öncü Kadınlar" kitabından) Dünya Gözüme Kaçtı

“